

འགན་ཡིན། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་གི་བོད་རིགས་ལས་ལྷན་གཞི་མང་པོས་ཉར་མིན་
 དམག་གསུམ་གྱི་ལས་གནས་འདྲ་མིན་ནང་ལས་ཁུར་ཐུང་པ་ཉེ་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་
 དངོས་ལུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་མཚན་ལྷོགས་གང་ཡོང་བུས་དང་ལྷན་བཞིན་ཡོད་པ་ཚོར་ཚོའི་
 ལྷག་བསམ་དང་བུས་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བརྒྱགས་བརྗོད་ཡོད། འབྲུང་འབྲུང་བོད་ལ་མིང་
 རྟོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཞིག་ལྟར་མཚམས་བོད་ཀྱི་འཛིན་སྤྱོད་དང་འཕོ་བྱིད་ཀྱི་ལས་
 འགན་ད་ལྟ་བོད་དུ་ལས་ཀ་ལྷན་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུར་འགན་ཀྱང་ལེན་ལྷན་དགོས། དེ་
 མཚམས་དོས་ནས་ཚབ་མིན་གྱི་འགན་དབང་གང་ཡང་ཐུང་བྱ་མིན་པ་དང་། བཅོམ་ཕྱོལ་
 ལྷོག་འདྲུགས་ཀྱི་མི་ལྷན་བཞུགས་ནས་ཀྱང་བོད་ནང་ཚོལ་བའ་ལེན་བྱ་མིན་པ་དེ་ཕྱོག་ནས་
 ཡང་ཡང་གསལ་བ་བརྒྱགས་ཐོན་པ་ལྟར། དེ་རིང་ཡང་བརྒྱུད་སྤོང་བྱེད་བྱ་ཡིན། ད་ལྟ་བོད་
 ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་མཚོ་རིམ་ལས་གནས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་སྤྱི་ལོ་བོད་ཀྱི་ལས་
 གནས་བཅོམ་ཕྱོལ་རང་དབང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལྟ་སྤྱོད་དང་ཚོག་ཞིབ་སླད་ཡོང་བུ་ན་
 ལྷན་འབྲུང་མང་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་མངོན་འདོད་ཤེས་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་ལན་ཡོང་
 ལྟར་བཞེན་དོས་ནས་འཕོད་བརྒྱལ་བུ་བྱ་ཡིན།

བཅོམ་ཕྱོལ་དུ་འབྲུང་བའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་ལུལ་ལུང་ཁག་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་གིས་མཚོན་པའི་རང་གི་བྱ་བ་མིན་པོ་ཚོ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་གསུམ་དང་། བོད་དོན་
 བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་དེལ་བརྒྱགས། ལྷག་པར་གཞིན་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་སྤོལ་བྱུན་དང་དེང་
 རབས་གཉིས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་སྤོབ་སྤོབ་ལྟར་དེ་མིང་དོན་གྱི་རྒྱབས་བཙོལ་བ་གཞན་དང་མི་
 འདྲ་བར་ཚོས་མིན་གང་ཐད་ནས་ལྷན་འབྲུལ་ལེགས་ཚོན་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 ལྟར་ཚེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དུང་བོན་བཅས་པའི་དུང་བྱིད་ལྷ་ཚེན་སལ་མོ་ཚེ་བཅོམ་ཕྱོལ་དུ་
 སེབས་ལུབ་པ་བྱུང་ན། ལྷ་བལ་ཕོགས་སུ་བཤད་སྐྱབ་བརྒྱན་པའི་གནས་གཞི་ཚོས་སྤེལ་གས་
 གསར་བརྒྱན་གནང་བའི་ནང་རབ་བྱུང་པོ་མོ་བྱི་ཚོ་བཞུལ་བ་རང་དབང་རང་བཤད་སྐྱབ་

ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་བར་གཞིལ་བཞིན་ཡོད་ཅིང་། བོད་ནང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། ཚོས་སྤྱོད་གསལ་དུ་
 འཕྲོར་རྒྱུ་གསལ་ལྟར་སྤྱོད་གཉེར་གྱི་གོ་སྐབས་བདེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡོད།
 འདྲམ་སྤྱོད་གསལ་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཡོད།
 ལྟེ། བོད་དུ་ཉམས་ཆགས་པའི་བའི་རྒྱལ་བཞུགས་འཛུགས་སྤྱོད་འདིའི་སྤྱོད་པ་བྱུག་འཛུགས་བྱེད་སྤྱོད་
 པའི་རེ་བ་གསལ་པ་ཞིག་སྤྱོད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཞི། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་སྤྱོད་གོས་
 དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་གོས་ཀྱི་དུས་སྤྱོད་འདིའི་ལཱ་དང་སྤྱོད་པ་ཀྱི་གནས་སྤྱོད་གསལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་
 པས་དགའ་སྤྱོད་ཀྱི་འོས་པ་ཡིན།

བོད་ནང་དེར་སྤྱོད་པ་དམར་པོའི་དབང་འཛུགས་པས་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁག་ལ་རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་
 མོགས་ཆབ་སྤྱོད་ལས་འགུལ་སྤྱོད་ཀྱི་པའི་དམར་དཀར་གཞིན་པའི་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བྱུག་ཀྱིས་
 བཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་དོ་དམ་འོག་བཞུགས་སྤྱོད་འཆད་ཉམས་ཀྱི་གོ་སྤྱོད་མེད་པར་འགྲུམས་སྤྱོད་
 ཁང་བཞིན་འཛུགས་པ་ཞི་བཞུགས་པ་བཞུགས་པའི་བྱ་བས་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་སྤྱོད།

ལྟར་ཚོས་གཞི་རྒྱུ་བའི་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞི་བོད་མི་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་ནག་གིས་
 མཚོན་པའི་འགོ་བའི་རིགས་སྤྱོད་ལའང་ལམས་འདེགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་པ་ཞིག་
 ཡིན། དེར་བཞུགས་གཞིས་བྱེད་པའི་མི་ཡོངས་ནས་དེས་པོ་འཛུགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པར་རྒྱས་
 ཁོ་ནར་མཚོ་བོ་མི་འཛུགས་བར་ནར་རང་པོའི་སྤྱོད་པ་བྱུག་དང་དེར་རབས་ཀྱི་གོས་པོ་ཞིག་གཉིས་
 ལྟར་ཞིག་ཡོང་པར་བོད་མི་སྤྱོད་དང་། ལྟག་པར་ན་གཞིན་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་འབད་
 བཞུགས་སྤྱོད་མེད་ཀྱིས་ཁྱེད་ལས་པ་དང་། རིགས་གཅིག་ཀྱི་འཛུགས་པ་གང་མང་སྤྱོད་ཐབས་
 བྱེད་གལ། མི་རིགས་སྤྱོད་དང་། ལྟག་པར་བོད་རིགས་ནང་ལྟར་དམ་གཙང་ཚིག་བཞུགས་
 དགོས་པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་སོང་བས་དོན་རྒྱུང་རིགས་ལ་ཚོད་འཛུགས་མི་བྱེད་པར་མཚོན་
 བཞུགས་བཞུགས་མེས་ཀྱིས་མཛེས་མཚུན་ལ་རྒྱ་དམ་ཟབ་དུ་གནས་གལ་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་
 ལྟར་དུ་བྱ་ལྟེ་ཡིན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དོས་ལེན་ཡོད་མིན་ལ་མ་རྟོགས་པར་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་ཞིག་
 ཡོད་པ་ནི། བོད་ས་ཡོངས་སུ་བྱམ་དཔུང་མོན་ཆེ་འབྲེམས་འཛོག་དང་། འབྲིམ་འཇུག་ཚད་
 འཛིན་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་དོས་སུ་མཚོན་པ་འཇམ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ལ་ཟུང་། དེ་ནི་བོད་ཀྱི་
 གཉེས་ཀར་མི་དགོས་པས་སློབ་ཀར་ས་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ།
 འདས་པའི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་རིང་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྲིད་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་མེད་
 རྣམས་དང་འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་རྒྱུ་སེལ་ཐབས་ལན་དགུ་ཚད་མཐུད་
 ཀྱིས་བོད་མིའི་མདོན་འདོད་དེ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྲིད་མཐུན་ཚུལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་
 དང་། མི་རིགས་ས་གནས་རང་སློབ་གི་བཅའ་ཁྲིམས་སྟེང་དོན་གཞིར་བཟུང་གསལ་བཏོན་
 བྱས་པར་དོན་འབྲས་གང་ཡང་མ་བྱུང་། ད་ལྟོ་རྒྱ་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་
 བབ་ལ་གཞིགས་ན་མཚུགས་མུར་དོན་འབྲས་སོན་ཏེ་དཀའ་ཡང་། རང་སློབ་གསུམ་འབྲེལ་
 མོལ་སུ་མཐུད་བྱ་རྒྱུར་འགྲུབ་བ་མེད།

དཀའ་སློབས་བྱེད་དོས་པ་ཞིག་ལ་གཉེས་སྐྱེན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་དང་བོད་མིའི་དྲང་
 བདེན་གྱི་ལངས་སློབས་ལ་ལ་རིམ་སྲིད་འཛིན་གྱིས་མཚོན་པའི་འཇམ་སྐྱོད་ཚུལ་ཁབ་མང་
 པོའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབུ་མེད་དང་། སྲིད་ཚོགས་ཚོགས་པ་ཁག་མང་ཚོགས། ལྷག་པར་རྒྱ་
 རིགས་ཤེས་ཡོན་ཅན་ཚོའི་ཁྲོད་ནས་སོས་མཐུན་ཚུལ་སློབ་བྱུགས་ཆེ་བྱེད་མཁན་ལོ་རེ་
 བཞིན་རེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། དེའི་ཚོག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་བོད་ཀྱི་མི་རིགས་
 གཉེས་ཀྱི་འཁོན་ཚུད་ཅིག་མིན་པར། རྒྱའི་དམར་པོའི་དབང་འཛིན་པའི་གཡོན་ཐལ་ལམ་
 སློབས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་བདེན་དོན་ར་འསྟོད་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
 ཟུ་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བོད་ནང་ཞི་ཚོལ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱས་དུ་གནས་པའི་
 ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་དོན་སློབ་དྲུང་བདེན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་བཟུད་བཟུད་བཞུགས་པ་

ཞིག་གིས་ཡོད། རོས་རང་གི་རྒྱལ་ལུ་ལུ་ཁག་ཏུ་སྒྲིག་སྐབས་ཀྱི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་སློབ་ལུག་དང་གེས་ཡོན་ཅན་མང་པོ་རོ་སྤྲུག་སྐབས་ལ་ཆའི་གདུང་སེམས་དང་རྒྱལ་སྤྱིར་
 ལུགས་ཆེ་ཡོང་གི་འདུག བོད་རྒྱལ་དཀར་ཆོག་འདི་མཐར་ཐུག་མང་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ལྟ་བུ་རོས་ནས་རྒྱལ་པར་ཀྱི་རིགས་མང་ཆོགས་ལ་འབྲེལ་ལམ་
 གྱིས་ཐན་རྒྱུན་གོ་རྟོགས་ཤི་ལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ལུགས་གཞིས་ལུས་པོད་མི་ཡོངས་
 ནས་ཀྱང་རྒྱ་རིགས་མང་ཆོགས་ལ་མངའ་བཞེས་འབྲེལ་ལམ་དང་། བོད་རྒྱ་དངོས་ཡོང་
 བདེན་དོན་དང་དུ་རྒྱའི་གནས་རྒྱལ་གེས་རྟོགས་ཡོང་བའམ་གྱི་འབད་བཅོམ་ལུ་མཐུན་བྱེད་
 གལ། བར་ལམ་ནས་བཟུང་གིན་ཅང་གི་མང་ལ་དུག་གཞོན་གྱིས་དཀར་པ་ཆེན་པོ་འཕྲད་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་རིགས་གེས་ཡོན་ཅན་རང་དབང་ཚོད་ལེན་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དོ་
 དམ་སྤྱིམས་ཆད་བཅད་པ་བཅས་ལའང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཡོད། རྒྱ་ནག་གི་མང་དུང་
 ལུར་བརྒྱ་གསུམ་ལའང་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་ཡོད་བདེན་དོན་གནས་རྒྱལ་གེས་རྟོགས་དང་སློ་
 བརྗོད་གྱི་རང་དབང་གིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་མས་གྱི་དབང་བཟུང་དང་།
 གནས་རྒྱལ་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་བུང་ན་གི་རྣམས་ཤིད་ཆེས་ཡོང་གྱ། དེ་ནི་སྤྱི་ཆོགས་
 འཆམ་མཐུན་དང་། བརྟན་སྤྱིར་། ཡར་རྒྱས་བཅས་གྱི་གཞི་ཅུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཡོད་ཆང་
 མས་འབད་ཚོལ་ལུ་མཐུན་གནང་དགོས།

རོས་ནས་བོད་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་གི་རང་དབང་གི་མགྱིན་ཆ་ལ་པ་བུས་ཏེ་གཞི་ཅུའི་ཚོལ་ཐང་
 རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་དབུ་བྱིད་རྣམས་ལ་ཡང་ཡང་གསལ་བཏོན་
 བུས་ཀྱང་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་ལ་ལན་ཞིག་མ་བུར་བཞི་སློ་ཐམ་སྤྱི་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཡང་། འཇམ་
 སྤྱིར་ཡོངས་གྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་འཕྱུར་འགྲོས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་གི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་མང་གི་བསམ་སློབ་འཕྱུར་བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ་གཞིགས་
 བ། དེ་རྒྱའི་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་གྱིས་མཁེགས་བཟུང་ངེ་ཅམ་བུས་ཀྱང་བདེན་

མཐའ་གསལ་པའི་དུས་ཤིག་ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན་ཚང་མས་བཟོད་བསྐྱོན་དང་བཅོམ་ལྷགས་
རྒྱན་བསྐྱེད་ལུང་གལ་ཆེ།

པོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་གཅིག་ལྟར་དགོས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་ཡང་ཡང་
གསལ་བཏོན་བྱས་པ་རྣམས། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གིས་པོད་ཀྱི་ལས་དོན་རྣོད་ཀྱི་
བཞུགས་ཚེལ་རྫོགས་འདུ་ཐེངས་ལྷ་པའི་ཚོགས་སྐྱེད་དང་མི་འདུ་བར་འབྲུང་འབྲུང་ཡར་རྒྱས་
ཀྱི་ལས་འཆར་པོད་རིགས་ས་ཁུལ་ཁག་གཅིག་མཚུངས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལུགས་དགོས་ལགས་པ་
བཞིན། ཉེན་གསུང་པོད་རྒྱུན་རྒྱུན་ལུ་པའི་ཡིས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་
མིའི་རྫོགས་ཆེན་དུ་གསལ་སྟོན་གནང་བ་དེ་ནི་བཟང་སློབ་ཀྱི་གོམ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་
ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་ཞིང་འཕྲོག་ས་
ཁུལ་ནམས་སུ་ཡར་རྒྱས་འདུགས་རྒྱན་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་
ཡང་། མུ་དངོས་ཡར་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་རིགས་ཀྱི་ཙུ་ཆེའི་རིག་གཞུང་རྒྱད་ཡིག་བཅས་
པ་ཉམས་སྤྱད་ཅི་བརྒྱག་དང་། འཛམ་གླིང་ཡང་སྤེལ་དུ་བྲགས་པའི་མཚོ་སྐང་པོད་ཀྱི་ཁོར་
ལྷག་གར་གླིང་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཏོར་བཞིག་བཅས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་དུ་མི་
འགོ་བ་བྱ་རྒྱུར་ཚང་མས་ཡིད་གཟབ་བྱེད་གལ།

དང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་། ཤེས་ཡོན་ཅན། རྒྱ་ཆེའི་མང་
ཚོགས། པོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སོགས་མང་པོས་རྒྱ་གཞུང་གི་གཞོན་ལྷགས་བསྐྱོན་གཙོ་བོ་ལ་
མ་རྟོགས་པར་པོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ལུ་མཐུན་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད་པར་དེ་རིང་གི་གོ་
སྐབས་འདི་བརྒྱད་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལྷུ་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་ང་ཚོར་ག་ཆེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་
རྒྱན་མཐུན་གནང་མཁམ་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། དབུ་ཁྲིད་ནམ་པ། མི་མང་བཅས་
ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ལྷུ་རྒྱ་ཡིན།

མཚའ་དོན་གྱི་འགོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་དགེ་བའི་རྩོན་ལམ་བཅས།
 དགེ་ལྡན་ཚོས་ཇི་བཟུང་བའི་ཐུགས་སྣོན་ལོ་ ༡༠༡༠ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ལ།

གྲུག་ཏུ་